

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : 1 an 26 lei; 6 luni 13 lei; 3 luni 10 lei.
In strainatate : 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In Romania : La administrațiune, *Tipografia Ștefan Mihălescu*, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La *Société Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena : La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei. Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile zefrancate se refuza. Articoli nepublicați nu se inapoiază. Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor : STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine.

Berlin, 27 Octomvrie.

Toate ziarele se opresc asupra declarării contelui Kalnoky. „National Zeitung” zice : Forma categorică a declarării ministrului de esterne austro-ungar, că un atac din partea Rusiei n-o va găsi pe Austro-Ungaria singură, dovedește că alianța dintre Germania și imperiul dualist în timpul din urmă s'a fortificat cu *nuot Puteri*, de unde rezultă că ori ce atac asupra unui aliat, va provoca ajutorul tuturor aliaților.

Viena, 27 Octomvrie.

Ministeriul de esterne în curând va face oare-cari schimbări în funcțiunile consulatelor, introducând o nouă împărțire a lor. După cum se spune împărțirea deja s'a și hotărât în Statele care urmează : Belgia : consulate în Brüksela, Antwerpen, Liège, și Gand ; Grecia : consulate în Corfu, Kefalonia, Zante, Santa-Maura, Patras, Pyrgos, Colavata, Corigo. Athena, Nauplia, Chalcis, Volo, Syra ; — America de Nord : consulate în New-York, Boston, Philadelphia, Pittsburg, Cincinnati, Baltimore, Richmond, Norfolk, Louisville, Charleston, Savannah, Mobile, New-Orleans, Galveston, St.-Louis, Chicago, Milwaukee, San-Francisco. În privința celorlalte țări nu s'a fixat încă împărțirea.

Sofia, 27 Octomvrie.

Principele Alessandro al Bulgariei a concediat pe toți funcționarii ruși din suita sa. Causa este ordinul ce s'a dat fără știrea lui generalului Lesovoy și ajutorului său Polakoff, ca în 48 de ore să se reîntoarcă în Rusia.

Locot-colonelul Roediger, dirigintele ministeriului de război fu îndepărtat din postul său, din cauză că și-a permis feburite acte de nesupunere față de principe, nevoind să execute ordinele acestuia. Oficiarii bulgari aflați în Rusia sunt chemați pe cale telegrafică să se reîntoarcă la posturile lor. Se zice că va fi numit ministru de război un militar bulgar. — Lot.-col. Roediger va pleca mâine acasă, în Rusia. În locul lui s'a numit provisoriu lt.-col. Kotelnikoff.

Paris, 27 Octomvrie.

Challemel-Lacour este informat despre mașinațiunile ale contelui de Paris pe lângă unele Cuiți europene. Principele Bismarck, întrebând fiind în mod confidențial asupra unei reînființări a monarhiei în Franca, a răspuns că situațiunea actuală a Europei cere pace și bună ordine în Franca, monarhia încă ar însemna pentru Franca război.

Paris, 27 Octomvrie.

Tratatul vamal și comercial cu Austro-Ungaria e desbătut pe deplin în cele 9 sesiuni de până acuma. Secretarul de Stat, Matleocovic se reîntoarce, poate chiar mâine, la Viena. Acum vor urma numai câte-va desbateri speciale asupra unor mici diferențe.

Alexandria, 27 Septemvrie.

El-Obeid, reședința revoluționarului Mahdi, e înconjurat de trupe anglo-egiptene.

Petersburg, 27 Octomvrie.

Prefectul poliției, Gresser, a ridicat un protest în contra înmormântării lui Turgenieff pe cheltuiala comunii, de oare-ce un articol de lege special nu permite să se dea bani comunali de cât numai pentru folos de care să se poată bucura fiecare cetățean.

Cât de neîntemeiat e acest protest, se poate vedea și de acolo că atât municipipalitatea din Petersburg cât și cea din Moscova a cheltuit sume însemnate pentru scopuri ne-economice, precum la serbarea aranjată în memoria lui Pușkin și la înmormântarea lui Skobelev.

Paris, 27 Octomvrie.

Renunțatul fsiician, Breguet, a murit astăzi.

Petersburg, 26 Octomvrie.

S'a dat o concesiune pentru construirea unei linii de joncțiune Ivangorod-Dombrowa cu linia de nord Kaiser Ferdinand.

Se confirmă știrea despre retragerea ministrului de război Wannowski și înlocuirea lui prin un alt general.

Sofia, 26 Octomvrie.

Meetingurile opoziției n'au reușit, din cauză că nu s'au putut întruni nici unul în nici o parte a țării, afară de Sofia, cuibul agitațiilor. Dar și aici nu s'au putut aduna de cât 25 de iscălituri în contra deciziunilor Camerii. Locuitorii din Rușciuc și Plevna au trimis telegrame de

aderare, declarându-se în contra ținerii de meetinguri. Cu un cuvânt nu se poate forma un partid serios de opozițiune în contra actualului Cabinet.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”

29 Octomvrie. — 3 ore seara

Berlin, 29 Octomvrie.

D-l. de Kaudell, acum Ambasador al Germaniei, la Roma, a cărei numire ca Vice-Cancelar al Imperiului e aproape, ar fi desemnat chiar spre a înlocui pe principele de Bismarck în cazul când starea sănătății Cancelarului ar face trebuincioasă retragerea sa din afaceri.

La Odenburg mulțimea a încercat să dărâme casa majorului Steinmann care a înjurat pe Oldenburges; a rupt proclamările, oprind incorporările; trupele au trebuit să intervie spre a împrăști mulțimea. Afize întărând poporațiunea la masacrarea Prusienilor au fost lipite pe uliți.

Festa, 29 Octomvrie.

Circulă zgomotul că oare-cari modificări în Cabinetul unguresc sunt imminante.

Metz, 29 Octomvrie.

În virtutea unei ordonanțe a Curții Imperiului, D-l Antoine, deputat în Reichstag, arestat sub inculpare de înaltă-trădare, e pus în libertate provisorie sub garanție. Instrucțiunea procesului său urmează.

(Havas)

A se vedea ultime scrieri pe pag. III-a.

București, 18 Octomvrie.

Ne aflăm în plină sesiune parlamentară.

Camera, așteptând că d-nu Costinescu să bine-voiască a eși din incurcătura în care l'pune nenumeratele proiecte de reformă, s'a ocupat cu validarea t'lorilor noilor aleși ; a luat în considerație un proiect de lege a d-lui Costescu-Comăneanu, relativ la un soi de reformă a magistraturii, cu lefuri sporite, pe care l'a trimis la secții ; a respins propunerea aceluiași reprezentant, relativă la o nouă taxă asupra justițiabililor, din care să acopere cheltuielile pricinuite de sporiri ; are în față sa propunerea d-lui Vulturescu, cu vedere la aceiași reformă, dar aceasta mai drastică, căci procedează prin homeoplastie, căutând a tăia din pulpele nobilele statului a Justiției, cari par prea grase, spre a l'adaoga la nas, care pare prea cărn ; are, în fine, un proiect a d-lui Câmpineanu, relativ la vnzarea bunurilor Statului.

Proiectul d-lui Comăneanu, chiar de va fi votat, e menit să devie o nouă lege de gradație, de oare-ce d. Brătianu nu permite sporirea bugetului Justiției. — Proiectul lui Apolline pare o concepțiune slăbănoagă, contra căruia mai tot Olympul se va rescula, — de sigur dacă Jupiter va permite această răscăală. În caz contrariu, judecătorii de instrucție compează pe interpelațiile d-lui Jepurescu.

Ast-fel că, singurul lucru serios pare a fi proiectul d-lui Câmpineanu.

De și nu l' cunoaștem indetstul de bine, — acest proiect, în esență sa, se ocupă de vinderea bunurilor Statului. Prin chiar faptul acesta, el atinge o chestiune din cele mai grave, și ori în ce chip ar rezolva-o, este o adevărată binefacere prezentarea lui, căci ne dă mijlocul de a discuta, și ne dovedește, din partea celui ce l' aduce în Cameră, un interes real pentru starea economică a țării.

Ne explicăm.

Legea astăzi în vigoare, după care se vënd bunurile Statului, este o ne-

norocită alcătuire de articole, cari par a fi înșirate, într'adins ca să depărteze guvernul de la țelul ce și-a pus, sau ce trebuie să și pue : acela de a înlesni țeranilor cumpărarea de pământuri în loturi mici.

Este de netăgăduit că țeranii au absolută nevoie de pământ.

D' asemenea este de netăgăduit că mica proprietate e singura formulă care să deslege atâtea probleme sociale, existente deja, sau gata de a se naște în Statul român, și că printr'ansa avuția națională și va lua un avânt mult mai puternic de cât cel de astăzi.

Așteptând o reformă radicală, de un caracter public, sunt sătenii cari strâng cinci șase parale și-ar avea dor să cumpere pământ, operând astfel reforma neapărat trebuincioasă, într'un mod pacinic și cu totul particular. De ce nu i-am ajuta?... Pentru ce n'am lucra noi înșine, să l' învțăm economi și harnici, și de ce nu le-am înlesni mijlocul de a deveni proprietari pe o mai mare întindere de pământ?...

În această singură particularitate se află tot secretul naționalității noastre, conservată cu atâta putere, cu atâta încăpăținare am putea zice, contra tuturor nedreptăților timpului. Moșneanul ne-a păstrat moșia ; moșneanul ne-a păstrat obiceiurile ; el ne-a apărat limba și năruvirile contra veneticoilor de toată mâna ; lui îi datorim renașterea noastră de astăzi.

Și până astăzi... ce am făcut pentru densus ?

Nimic.

După legea existentă, o moșie nu poate să fie scoasă în vnzare în loturi, de cât dacă este mai mică de 20,000 fr., sau dacă este un petic care se arendează cu o altă mai mare, dar care se desparte de densa printr'un hotar natural, precum : o gâră, o pădure etc.

Se înțelege că în condițiunile aceste foarte puține moși se găsesc, și deci foarte rar are ocazie țeranul să cumpere pământ de la Stat.

Astăzi, în ministerul domeniilor, sunt mii de cereri de ale sătenilor, moștenite de la vechia administrație, cari așteaptă o deslegare. Ela au fost mai în tot-d'a-una puse la dosar, fie pentru că eră relative la o moșie care trecea peste suma de 20,000 fr., fie pentru că nu veneau mai mulți să ceară scoaterea ei în vnzare fie pentru că nu le da nimeni ascultare.

Chestiunea aceasta este de o importanță capitală, și credem că ministerul și Camerele vor și s'o înțeleagă.

Statul este mai peste tot proprietar și țeranul el are vecin mai în tot-d'a-una. Trebuie găsit un mijloc, cu care să se impace amândouă interesele : atât ale Statului cât și ale cultivatorilor.

Așteptăm proiectul și discuția asupra lui cu nerăbdare, ca să ne zicem și noi cuvântul nostru.

CRONICA ZILEI

Se pare că aseară o mare parte dintre deputați s'au reunit în sălile Senatului, spre a pune la cale mai multe afaceri între cari și a prezidenției.

D. Rosetti a declarat în Cameră că se retrage și că ar considera ca insultă să i se discute demisiunea, și cu atât mai mult să i se respingă.

D. Buescu, cu zimbetul unui anachoret, fluturând pe sub mustați, roagă pe

Cameră să primiască demisiunea pentru respectul ce dărește d-lui Rosetti.

D-nu Brătianu combate propunerea d-lui Buescu, zicând că toți înțeleg respectul, dar după temperament și educație. D-sa zice că bătrâni sunt dator să displice d-lui Rosetti și să l' discute dimisia.

Ce să fie asta?...

Trăim într'o epocă semi-burgheză, epoca nunților sau a intențiilor matrimoniale.

Nu l' zălasat de la Dumnezău, în care să nu te împiedici de câte trei patru nunți pe uliță, cu obligatorul cupetu, cu beteală, cu luminări, cu șireagul de trăsuri în cari sunt depuse rudete, în fine cu tot tacămul.

Statisticeste vorbind, tranșacțiile aceste sunt imbecurătoare. O zicătoare însă spune : „Când se fac nunți multe e semn de sărăcie.”

Noi cari primim invitații de la o mulțime de *Isaia dănăuște*, la cari nu putem să asistăm, ne facem o plăcută datorie să repetăm tutul mirilor trecuți, prezenți și viitori : „Ceas bun !”

Aflăm ca prefect la Putna s'a numit d-nu Colonel Mavrodin.

Suntem informați că d-nu Mavrodin e un om cinstit și cu foarte bune intenții pentru județul său. Dacă ar fi ceva mai ténér... n'ar strica, atât pentru județ cât și pentru propria sa persoană.

Familia Bibescu e lovită de o mare nenorocire. D-na contesa de Courval, născută princesa Elena Bibescu, a murit în Elveția după o boală scurtă, în vnză de 28 ani.

Prințul George Bibescu, fratele moartei, a plecat ieri, cu trenul fulger, la Paris, unde ceremonia funebă va avea loc Vinerea viitoare.

După cum spune „l'Indépendance,” mai mulți prieten ai prințului au venit la gară spre a l' prezenta codonleanțele lor.

Se numesc în corpul oficerilor de rezervă următorii dd. doctori în medicină, cu gradele și pe la corpurile după cum urmează :

Doctorul în medicină Culcer Dimitrie, în gradul de medic de batalion în rezervă, stagiar la serviciul corpului 1 de armată.

Doctorul în medicină Michalcea Teodor, în gradul de medic de batalion în rezervă, stagiar la serviciul corpului 4 de armată.

Doctorul în medicină Negel Vasile, în gradul de medic de batalion în rezervă, stagiar la serviciul corpului 4 de armată. D. adjunct clasa II, Teodorovic Alexandru, din intențiunea corpului 4 de armată, s'a numit director al școlii de administrație, trecându-se în cadrele școlii, pe ziua de 16 Octomvrie 1883.

D-nu D. Budjșteanu, procuror general pe lângă Curtea de apel pe Iași, va ține Micrcuri, 19 Octomtrie, o conferență asupra mijloacelor de a moraliza întrebunțate în penitențiar, studiu pe care l'a făcut de curând, în misia oficială cu care a fost însărcinat.

Conferența se va ține în sala Universității No. 16 la 2 ore după prânz.

Se deschide pe seama ministerului agriculturii, comerțului și domeniilor un credit suplimentar de lei 2,500, pentru completarea sumei necesară la trimiterrea și întreținerea a două tineri la de școala forestieră de la Nancy, până la finele anului bugetar 1883 — 1884.

Pe seama ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor se deschide un credit extraordinar de 24,372 lei 92 bani, care se va acoperi din fondul prevăzut în bugetul general al Statului pe 1883 — 1884 pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

Licitatiunea pentru cumpărarea materialului Expoziției s'a amânat pentru ziua de 23 Octomvrie c.

Astăzi-seară, Marți, ultima reprezentare a Gemmei, la teatru național. — Gemma va zice câte-va versuri românești de adio.

De la 9 până la 15 Octomvrie, s'au conștatat 121, nasceri dintre cari 59 băeți și

62 fete ; iar decese 92, dintre cari 50 de băeți și 42 fete. Din aceștia 5 sunt israeliți.

De la d. locotenent Creangă primim următoarea telegramă de care ne grăbim a o publica făcând cu această plăcere tuturor amicilor literaturii române :

Tatăl meu a scăpat și ori-ce consecințe regretabile par a fi dispărute, convalescentul, și eu ca fiu, vă mulțumim.

Se înaintează la gradul de adjunct clasa II, pe ziua de 16 Octomvrie, 1883, Mihăița Dimitrie, administrator clasa II de la 28 Noembrie 1880, din regimentul 28 dorobanți, în intențiunea corpului IV de armată, în locul adjunctului clasa II Teodorovic Alexandru, numit director al școlii de administrație.

S'a probat de guvern cumpăratoarea caselor domnului Avram Haim Tairof, de către comuna Bahuş din județul Neamțu, cu prețul 6 600 lei pentru a servi de local al primăriei și judecătoriei de ocol.

Actualul oficiant gradul III, Zotovic Alexandru, se confirmă în postul de manipulant al oficiului Novaci, pe ziua de 10 Octomvrie 1883, în locul d-lui Ulpian Ioan, care se confirmă oficiant gradul III.

D. G. Florescu, ajutor la administrația plășei Mangalia din județul Constanța e trecut în locul d-lui N. Răscescu.

D. Evangeli Dimitriu, ajutor translator la administrația plășei Constanța, județul Constanța, e numit în locul d-lui Petre Papasaul.

Pe seama ministerului justiției se deschide un credit extraordinar de lei 9 500, asupra exercițiului 1883 — 1885 pentru mobilierul curții cu jurați din județul Ilfov, instalare pentru gaz și pentru a achita onorariul arhitectului dirigent precum și restul ce are a mai lua după contract antreprenorul acelei clădiri.

Acest credit se va acoperi din fondul alocat în bugetul general al Statului pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

DIN AFARA

Din Spania.

Noul cabinet spaniol s'a pus cu energie pe opera de-a purifica armata de elementele cari s'au strecurat în capul ei sub ministerii de mai înainte. Un mareșal, nou-spre-zec general de divizie și șai-zeci de brigadă au fost puși în disponibilitate. Mareșalul atins de această măsură e Quesada, care comanda corpul de nord. — Toți disgraciații sunt creaturi de-ale lui Martinez Campos, fostul ministru de război.

Această măsură a pricinuit mare senzație în cercurile conservatoare. Foile liberale, democratice și republicane sunt d'impotrivă încântate de această spulberare a nepotismului, care înflorise cu atâta belșug sub Martinez Campos.

Impresie tot atât de bună a făcut o dispoziție, prin care comandamentul militar se va reduce pe viitor la un termen de trei ani.

Numărul cel mare al generalilor puși în disponibilitate nu trebuie fără îndoiială să ne sperie. În Spania, generalii se găsesc într'un număr atât de mare și valoarea lor e atât de mijlocie, în cât ast-fel de amputații se pot opera fără vre-o dificultate deosebită. Măsura trebuie să ne intereseze mai mult din punctul de privire al politicii esteriore ; ea a lovit în prietenii unei alieri a Spaniei cu Germania.

Din delegațiunea ungurească.

Am văzut deja un resumat telegrafic despre declarațiile făcute de contele Kalnoky, în delegația ungurească, cu privire la politica esteriore a imperiului austro-ungar.

Două puncte se impun mai mult atențiunii, în această espunere. Unul care privește alianța Italiei cu Austria, și altul care privește politica austro-ungară spre răsărit.

În privirea Italiei, ministrul de externe austro-ungar declară pentru an-

teia oară pe față, că Italia e aliată cu Austria în regulă. El nu lănuște, fără indoială, că există în Italia o partidă care e contra acestei alianțe și că durată ei poate fi pusă serios în joc de-o transformare a parlamentului din Roma. Aceasta ne este destul spre a judeca valoarea alipirii Italiei de Austria. Faptul că d. Kalnoky nădăduște că cu vremea se vor împăca toți Italianii cu noua stare de lucruri e o dorință platonice și nu schimbă nimic din situație.

Mai interesante însă sunt acelea pasagi care privesc politica austriacă la Dunăre și Balcani, și consecuențele pe care oficioasele din Viena și Pesta trag din ele. Nu umbli Austro-Ungaria să mai cucerească noi teritorii în Orient, căci nu poate și chiar dacă ar putea n'ar fi în stare să mistuiască. Noua sa politică e fără întrebuințarea forței armate, e a șiretlicului diplomatic. Cu acest mijloc ministrul de externe vienez, în loc d' a umbli să ocupe popoară nouă din răsărit, caută să le subjuge economic, să le facă să atârne ast-fel de buna grație a imperiului dualist. *O politică orientală economică*, este dară cuvântul de ordin.

Terminul e nimerit și spune mult, atât de mult în cât statele orientale trebuie să fie cu băgare de seamă ca să nu se vadă într-o bună dimineață spoliata de desăvârșire de avutur lor economic și îngurgitate, în privirea intereselor materiale, vrind nevrind la carul politice orientale austro-ungare. Politica de cucerire, care nu se termină cu armele, e tot-d'a-una cea mai perfidă.

Din Canada.

Noul vice-rege al Canadei, lordul Landsowne, era să-o pășiască cu ocazia instalației sale, făcută zilele aceste.

De abia i se apropiă corabia de portul Rimuski, când fu avisat ca Invincibilii Irlandezilor americani i prepară o aruncare în aer a persoanei sale și a suitei întregi. Lucrul era să se facă cu ajutorul a două torpile. În cas când atentatul nu isbutia în port, el avea să se repete sub cel d'antăi pod al drumului de fier care duce la Onebeck (capitala Canadei).

Din fericire pentru viața sa, noul vice-rege a luat despre aceste lucruri cunoștință destul de curând, spre a trimite înainte o întregă armată de spioni și polițiști care a făcut pe conjuraj să o iea-e la fugă.

Descoperirea acestui pericol, în care plana pentru un moment viața lordului Landsowne, a umplut de durere populația Canadei, care e cea mai dinastică și mai guvernamentală în lume.

O nouă lașitate a mitropolitului Miron Romanul.

De la granița Ardealului, 10 Octomvrie.

Faptul întâmplat zilele trecute în Sibiu, prin retragerea silită a eminențului publicist și bun patriot, Nicolae Christea, de la redacțiunea «Telegrafului Român», este de natură a revolta nu numai toată suflarea românească, dar pe ori ce om care are un pic de stinge în vinele sale.

Acest fapt a dat o nouă și tristă ocaziune mitropolitului Miron Romanul, a arăta lumii până unde poate să meargă înjosirea, nu mă sfiesc a zice lașitatea, unui suflet mic, suflet de renegeat.

De opt-spre-zece ani Nicolae Christea redactează «Telegraful Român».

Această onoare dar tot-odată spinosă sarcină i-a fost incredințată de

mult regretatul mitropolit Andrei Șaguna.

Mitropolitul Andrei lăsa chiar prin testamentul său ca, pe cât timp va trăi Nicolae Christea, el să fie redactorul organului bisericeii române ortodoxe din Transilvania.

Dacă această dorință nu ar fi figurat în testamentul lui Șaguna, de mult încă Nicolae Christea ar fi fost aruncat de la redacțiunea acestuia. Ideile acestui bun român nu se potriveau de loc cu vederile anti-naționale ale noului mitropolit. Acest din urmă de la urcarea sa pe tronul arhiepiscopului al Transilvaniei se arată că este un instrument docil, o slugă plecată a dușmanilor neamului românesc.

Toți acei cari se interesează de sorta fraților noștri de peste munți cunosc faptele anti-naționale și păcătoase ale actualului mitropolit. De toți se știe cum această unealtă slugarnică a huluului barbar s'a înhamat cu trup și suflet la proiectul de maghiarizare a școlărilor românești din Transilvania.

«Telegraful Român», redactat de Nicolae Christea, a combătut din toate puterile tendințele de maghiarizarea Românilor.

Nici ademinirile, nici amenințările șefului său spiritual, n'au clintit pe curajosul redactor din calea patriotică ce apucase. Cu toate acestea renegeatul mitropolit nu a îndrăsnit, până astăzi, a sfărâma testamentul nemuritorului Șaguna, cu toată dorința ce avea de a se scăpa de Nicolae Christea de la redacțiunea ziarului arhiepiscopului.

În cele din urmă însă văzând că redactorul «Telegrafului» în loc de a și potoli ardoarea, urmează de a lupta încă cu mai multă energie contra încălcărilor nelegiuite ce neconținut se fac de către Unguri drepturilor românilor, denaturatul cap al bisericeii Române de peste munți, se hotără cu ori-ce preț de a smulge «Telegraful» din mânele lui.

Pentru a și ajunge acest scop, renegeatul aștepta o ocaziune favorabilă, când să și poată arăta din nou devotamentul slugarnic ce are pentru stăpânul său ungar.

Această ocaziune i se înfățișă în ziua de 10 Octomvrie.

Cuvintele nesocotite rostite la Sighetin de împăratul Franț-Iosif ca răspuns la adresa cu care i se înfățișă deputațiunea bisericeii gr. or. române din Transilvania și Ungaria, în capul căreia se afla slugarnicul Miron Romanul, smulse un strigăt de indignare din partea redactorului organului acestei bisericeii.

Printr'un articol, intitulat *Resplata*, publicat în No. «Telegrafului» de Joi 10 Octomvrie, redacțiunea acestei foi protestează cu energie contra cuvintelor ne-drepte și jignitoare cu care *multiteptul* și *prea profundul* monarch, inspirat de ministrul unguresc Koloman Tisza, apostrofă deputațiunea clerului român.

Autorul articolului respinge cu dispreț acuzarea ce ministrul unguresc o pune în gura împăratului-rege, că *Românii nu și-ar fi fiubind adevărat patria și nu ar fi având respect de legi*.

În aceste rânduri stă crima comisă de Nicolae Christea.

Aceasta este vina ce Mitropolitul Miron Romanul i-a găsit pentru a-l depărta de la redacțiunea ziarului, unde în timp de opt-spre-zece ani de zile a luptat cu pana pentru deșteptarea Românilor din amorțirea în care zăcea sub pîntenul fanaticului barbar și asupritor.

Fapta ce i se impută lui Nicolae Christea, și care l'a silit a și sfărâma condeiul de redactor al «Telegrafului», este cea mai vie dovadă a româneștilor

lui simțiminte. Această faptă atrage pe atâtă onoare a lui Nicolae Christea pe câtă rușine și dispreț renegeatului care s'a vândut ca Iuda cu trup și suflet dușmanilor neamului românesc.

Nici rușinea de străini, nici teama de a vedea manifestându-se din nou indignațiunea poporului, n'au oprit pe Sf. S. de la această nouă faptă românească. S'a făcut îndrăzneț Sf. Sa. Gândească-se însă, că toate au o margine!...

Să cugete de asemenea și patronii acestui renegeat că, într'o zi, zăgăzurile prudentii cari opresc pentru moment revărsarea valurilor de nemulțumire ale poporului român de peste munți, să nu se rupă în cele din urmă. Și atunci!...

Un român de la granița Ardealului.

DIN JUDEȚE

Polițaiu batut. — Cetim în «Adevărul» (din Dorohoiu):

„Septămăna aceasta a fost abundentă în fapte scandaloase, care cu drept cuvânt au indignat pe toată lumea. Toți se întrebau cu îngrijire, cât va dura această stare de lucruri; această nesocotită a legii și a autorității, care acum mai cu seamă în timpul din urmă a ajuns a fi fără margini. Nu e nevoie, credem, să spunem cul datorim în prima linie călcarea și nerespectul legii; țara cunoaște aceasta; dovezi are pe fle-care zi de la oblauditorii ei. Ei sunt aceia care dau exemple; seosește timpul când și asupra capului lor se resfring aceste triste exemple.

„Duminea trecută mai cu toții am fost marturi cum polițaiul orașului a fost maltrat grav de doi soldați pe când dănsul se afla în exercițiul funcțiilor sale și instruia un furt ca auxiliar al ministrului public. Acești soldați au mers cu cutezanță până acolo încât smulsa sabia polițaiului și au încaput a-l maltrata și poate că mergeau și mai departe dacă nu sosea ajutor la timp“.

Boală de vite în județul Dorohoiu. — Cetim în aceeași foaie:

„Boala de vite tot continuă, însă nu cu așa furie; se zice că în una din comunele atinse a mai conținut manținându-se în cea-laltă. Nu știm însă numărul vitelor ucise precum și a acelor atinse de boală. Raporturile agenților însărcinați cu stăpîrea acestui flagel se țin secrete, cetățeanul nu știe nimic. În alte țări se publică rapoarte zilnice despre starea și mersul boalei; numai la noi bietul cetățean este redus la trista pozițiune a nu cunoaște nimic.“

Bături falsificate. — Același ziar scrie:

„Băturile spirtoase ce sunt în comerț au ajuns așa de false în cât, pe fle-care zi fac victime. Zilele acestea am văzut mai mulți săteni într'o stare deplorabilă; pe lângă că facultățile lor erau alterate cu desăvârșire dar apoi aveau spume la gură. Rachiul mai cu deosebire, care este băutura favorită a săteanului, în partea de sus a țării este cu desăvârșire falsificat; speculanții care-l vând atât la cârciumile de prin sate cât și prin oraș îl falsifică cu fel de fel de substanțe otrăvitoare. Ce fac autoritățile respective? Ce face consiliul de igienă? Nimic, nici n'au de nici nu vede; ba vede pe fle-care zi câte o victimă și cu toate acestea nu se îndură a lua măsuri pentru distrugerea răului. Dacă nu se vor lua măsuri din timp, afirmăm cu certitudine că va veni un timp când toată populațiunea rurală va fi distrusă.“

Anghina difterică. — Cetim în «Dunărea» (din Braila):

ale șederii mele în Algeria. După ce am vizitat Bona, Costantina, Biskra și Setif, am venit la Bougie prin gurile Șabetului, și pe un neasemănat drum prin mijlocul pădurilor Kabyle, care e întins pe țărmul mării și o urmărește, dominând-o de la două sute de metre, și șerpuește după festoanele înaltului munte, până la acel minunat golf Bougie tot așa de frumos ca cel de la Neapole, ca acela de la Ajaccio și ca cel de la Douarnenez, cele mai admirabile din câte cunosc. Esecpez în comparațiunea mea acea neasemănată baie din Porto, încinsă cu granit roșu, și locuită de fantasticii și săngeroșii giganti de piatră cari sunt numiți «Calache» de Piana, pe coastele de apus ale Corsiciei.

De departe, foarte de departe, înainte de a inconjura marele basin unde doarme apa cea pacnică, se zărește Bougia. Este zidită pe pântecul repeze al unui munte foarte rădăcit și incunat de păduri. E un fel de pată albă pe acea pantă verde; s'ar zice că e spuma unei cascade ce cade în marea întunecată.

Îndată ce am pus piciorul în acest mic dar incântător orașel, înțeleg că am să stau mult în el. De pretutindeni privirea cuprinde un mare cerc de vârfuri ascuțite, dantelate, bizare,

„Acest flagel cumplit mai cu seamă copiilor, bântue mai multe comune din județul nostru. Comuna Bordoii-Verde, Silistrăeanu și altele sunt mai cu deosebire bântuite. Ni se comunică că nu numai copii dar și femele de câte 20 și 21 de ani au murit. Mai mulți suferinzi sunt aduși spre curarizare în oraș, de oare-ce acolo sunt cu totul lipsiți de ajutoare. Aceasta este, pe cât de condamnat, pe atât de prejudicios, căci săteanul n'are mijloace pentru a și curarisi copiii la oraș, și apoi anghina difterică, fiind contagioasă, bine este oare ca bolnavii să fie aduși în oraș?“

„Săteanul i s'a pus diferite contribuții pentru a avea un serviciu medical la vatra lui, fie el chiar numai un paliativ. Consiliul nostru județean plătește lefi mai, mai ales medicului primar.“

„Ce face însă d. medic primar Roșianu? Se interesează d-sa de soarta populațiunii rurale? Știe d-lui că copiii mor d'un cap, mai ales în sus citatele comune? Colegi de-al d-sale chiar o mărturisesc și lumea vede cu ochii ce se ocupă d. Roșianu și cum se interesează de sănătatea nenorocitei populațiunii rurale.“

POPRIREA ARCHIEREULUI CALISTRAT

Domnule redactor,

Mal multe ziare din țară au comunicat știrea, că noi am fost în virtutea unui vot al Sf. Sinod popriți de la funcțiile, pe care darul nostru arhieresc ne îndreptățește a le îndeplini.

Această poprire este o grea pedeapsă disciplinară, care nu se poate pronunța în împrejurări normale, de cât contra fețelor bisericești, care sunt dovedite a fi săvârșit cele mai neiertate fapte. Ne simțim dar rău jigniți de svonul ce s'a răspândit în privința noastră și mahnirea ne este cu atât mai întemeiată, cu cât ne aflăm într'un timp, când opinia publică este dispusă contra episcopatului român, din care facem și noi parte.

Se vorbește mereu atât în public cât și prin cercuri particulare despre abuzurile, ce ar fi făcând unele din fețele bisericești de puterea lor spirituală; se acuză chiar capul nostru bisericesc de a fi tolerat multe și grave cazuri de simoniă; se asigură că multe dintre fețele noastre bisericești din treptele mai înalte ar fi având cele mai scandaloase purtări în viața privată; ba se bănușește chiar, că unii dintre arhierii noștri ar fi inclinând în schimb oare-cărora beneficii spre unirea cu biserica papală.

Temându-ne dar, ca nu cumva în opinia publică să se acrediteze presupunerea, că poprirea noastră a fost motivată prin niște asemenea abateri grave ale noastre, v'og rog să bine-voiiți a ne deschide coloanele prețiosului d-voastră ziar, pentru ca să-l putem da onor publică lămurii asupra împrejurărilor, în care am fost popriți precum și asupra motivelor popriirii.

În situația tristă, în care se află sfânta noastră biserică, poziția unui arhieriei este grea și împreunată cu multe neajunsuri. Lipsa de credință s'a lățit, moravurile bune incet cu incetul se pierd; încrederea credincioșilor în ocărmitorii și sufletești a slăbit de tot. Și, dacă cercetăm cauzele acestor simptome de decadență, le găsim în mare parte în organizația noastră actuală. Preoțiimea în genere nu este nici destul de cultă, nici în deajuns de severă în ceea-ce privește moravurile, pentru ca să și poată câștiga autoritatea de care are neapărată trebuință, spre a putea să povățuiască poporul pe căile cele bune; iar episcopatul ales dintr'un cerc restrins și de către un corp electoral, în ale cărui preocupățiuni ideile de ordine religioase nu intră de cât în rândul al doilea, este lipsit de tă-

riă, pe care ar trebui să o aibă spre a putea manține disciplina. Ast-fel biserica noastră s'a dovedit prea slabă, când a trebuit să se apere contra celor trei loviturii grele, ce s'au plănuit de odată asupra ei.

Nu încetase încă febrele, ce s'a produs în țară în urma neînțelegerilor ivite între Sf. nostru Sinod și Sf. Scaun patriarhal, când înfrățirea unui Scaun mitropolit catolic în București a produs o mal vie și prea întemeiată îngrijire în inimile tuturor Românilor pătrunși de conștiința religioasă ortodoxă. Și din nenorocire tot atunci izbucnise în biserica noastră o mișcare internă, încă de mult pregătită, prin care cei chemați a lupta împotriva pentru mărirea bisericii erau împinși a se slăbi unii pe alții.

Nu vom cerceta, dacă mișcarea pornită de preoțiimea mireană contra episcopatului este ori nu legitimă. Nu ne sfim însă a mărturisii, că după a noastră părere episcopatul era dator să ție seamă de densa. Nici Sf. Scaun patriarhal din Constantinopol n'ar fi îndrăsnit a pune la indoială drepturile bisericeii noastre, nici congregația de „propaganda fide“ din Roma n'ar fi cutezat a face un pas înainte în sens propagandist, dacă noi am fi fost o biserică tare prin țaria credinței, paza moravurilor și unirea tuturor părților ei.

În fața situațiunii grele, în care se află Sf. Sinod, am stăruit dar, după slabele noastre putințe, ca înainte de toate să se restabilească unirea și disciplina în biserică; am cerut abnegațiunea părintească din partea fraților noștri întru Christos, sfinți arhierii, prea sfinți episcopi și înalți preși sf. mitropolii.

Preoțiimea mireană se credea asuprită. Fără de a mai cerceta, dacă plângeriile ei erau ori nu întemeiate, este un interes actual al bisericeii noastre să li se dea preoților toate garanțiile, că pe viitor nu vor mai putea să suferă nici o asuprire, pentru ca ast-fel să reintre în datorita lor supunere. Întărit ast-fel prin unirea sa cu preoțiimea, episcopatul avea desultă autoritate spre a putea face să se îmbunătățiască starea morală și materială a clerului în genere, să se înlătore abuzurile de tot felul și să se reintăriască încrederea poporului în păstori săi sufletești.

Din nenorocire aceste vederi, de și împărțite de cei mai mulți dintre membrii Sf. Sinod, au fost combătute de către unul dintre cei mai distinși membrii al episcopatului nostru, fratele în Christos, Prea sf. sa pâr. episcop Melchisedec, care a isbutit a face să prevaleze, fără indoială numai în mod trecător, opiniile sale autoritare și-a fost însărcinat să prezenta Sinodului un proiect de enciclică îndreptată contra preoțiimii.

Văzând această enciclică fulminantă am presimțit că ea va mări amărăciunea și va înăpări desbinarea fatală, în care se află biserica noastră: am declarat dar, că vom rămânea în rezervă. Și când după închiderea sesiunii de primă-vară a Sf. Sinod ni s'a prezentat enciclica am refuzat a ne pune semnătura supt densa.

Aceasta este motivul popriirii noastre. Nu dar în virtutea unui vot al Sf. Sinod s'a pronunțat pedeapsa gravă în contra noastră; ci aceasta este o măsură disciplinară, pe care înalt Prea Sf. Sa Pâr. Mitropolit Primat a luat din propria sa autoritate și în urma stăruințelor Pâr. Episcop Melchisedec contra noastră.

Mai n'ainte de a incheia acest sir de lămuriri ale noastre. ne simțim datorii a mai adăoga, că după cea mai intimă a noastră convingere situațiunea actuală e de un caracter cu desăvârșire trecător. Membrii Sf. Sinod aproape toți sunt pătrunși de duhul blândăței și închinați spre acte de abnegație părintească față cu preoțiimea și puținele glasuri, cari propagă spiritul autoritar atât de nepotrivit cu situațiunea actuală a bisericeii noastre, foarte

doarme, încearcă cel puțin să doarmă, cu așa de puține haine pe corp cât se poate.

Instalasem în sala mea cu coloane de arhitectură arabă un mare divan moale, acoperit cu un tapet din Djebel-Amour. Mă întindeam pe el cam aproape în costumul lui Hassan, dar nu mă puteam odihni, nici de cum, torturat de abstenența mea.

Oh! amicul meu, sunt două chinuri pe acest pământ pe care nu li urez să le cunoști: lipsa de apă și lipsa de femei. Care din ele, este mal ingrozitoare? Nu știu. În deșert, s'ar comite ori-ce infamie pentru un pahar cu apă limpede și rece. Ce nu s'ar face în unele orașe de pe litoral pentru o fată frumoasă, tână și sănătoasă? Căci nu lipsesc fetele în Africa!... Din contra, e bilșug; dar, pentru a mi continua comparațiunea mea, sunt tot așa de necurate și indeolnice, ca și liquidul nomolos din puțurile sahariene...

(Va urma) Guy de Maupassant.

FOIȚA «ROMÂNIEI LIBERE»

— 18 Octomvrie —

MARROCA

„Mi-ai zis, prietene, să și comunic impresiunile mele, întâmplările prin care am trecut, și mai ales amorurile mele pe acest pământ al Africii, care mă atrăgea de atâtă timp. Rideați mult, mai din'ainte, de dragostele mele negre, cum le numeam; și mă vedeai deja întorcându-mă, însoțit de o femeie mare de abanos, cu un fullard galben pe cap, și umflată ca un balon în hainele sale strălucitoare.

Rindul Maurelor va veni, fără indoială, căci am văzut mai multe care mi-au dat oare cum dorința de-a mi muia nasul în această cърneală; dar, ca debut, am dat peste ceva mai bun și cu totul original.

„Mi-ai scris, în ultima ta scrisoare: «când știu cum se iubește într'o țară știu să descriu acele locuri, cu toate că nu le-am văzut nici-o dată.»

in curand vor trebui sa remaie fara re-sunet.

Primiții, d-le redactor, cu această oca-siune, dinpreună cu expresiunea deose-bitel stime și binecuvântarea noastră ar-chierească.

Archiereul Calistat Bărlădeanu.
din orașul Ploesti.

ȘCOALA.

Cetim in «Curierul Bălăssan» :

„Societatea pentru învățătura poporu-lui român din Iași a luat hotărâri foarte importante in ședința ce-am anunțat-o pentru Vineri, 14 Octombrie.

„S-au admis mai întâi vr'o două-zece membri noi, s'a votat o sumă de 1,200 lei noul pentru a se ajuta cu haine elevele și elevii sirguitori dar săraci de la școlile primare din orașul nostru, și o altă sumă de 200 lei pentru reincepe-rea cursurilor de adulți cari de astă-dată vor fi făcute de elevii cei mai buni din clasa din urmă de la școala normală Vasile Lupu. Ei vor primi câte 2 lei de lecție, ast-fel că, la finalul anului, când vor fi numiți învățători la sate, să aibă o sumă mică care le va prinde bine la instalarea lor, și ei vor lucra sub direc-ția unui comitet compus din d-nii A. G. Șuțu, profesor la liceu, V. Ionescu, pro-fesor la școala normală Vasile Lupu, și C. Grigorescu, institutor.

„D. P. Cujbă, directorul școlii nor-male Vasile Lupu, a promis tot concu-rsul său.”

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ

Dare de seamă asupra expozițiunii de e-lectricitate din Viena de la 1883, adresată domnului ministru al instrucțiunii publice, de către domnul Em. Bacalogiu, profesor de fizică la facultatea de științe din București.

Domnule ministru,

Expozițiunea de electricitate din Viena, anunțată pentru ziua de 1 August 1883 stil nou, a fost deschisă cu două săptămâni mai târziu, la 26 August. Insa chiar la această epocă expozițiunea era de-parte de a fi gata, și abia pe la a doua a jumătate a lunii Septembrie tot stil nou, s'a putut completa pe deplin. To-tuși și de atunci începe aproape pe fie-care zi a apare câte un obiect nou, adesea de o mare valoare și însemnătate. Des-crisițiunea de față se referă la această din urmă epocă.

Impresiunea produsă asupra visitato-rului la întâia vedere, precum și impresiunea lăsată după un studiu minuțios al expozițiunii, este din cele imponente. Publicul cel mare, precum și adevăratul cunoscător, se unesc in aceste aprecieri; numai câte un individ, străin disciplinei lor științifice, care vrea să treacă de în-vețat, se găsește ca să micșoreze impor-tanța acestei expozițiunii, sub cuvânt că aci nu ar figura ceva nou in compara-țiune cu expozițiunea electrică de la Pa-riș din anul 1881.

Abundența in obiecte, perfecțiunea, va-rietatea de construcțiune, mărimea și pu-terea machinelor și ale diferitelor instru-mente, efectele cele mari obținute, pre-cum și o sistemă exemplară de organi-zare, constituie caracterul care domină la expozițiune și 'i dau o splendoare ne-ajunsă până acum. Un cunoscător, poate chiar majoritatea publicului, nu se as-ceptă să văză un principiu nou de a pro-duce electricitate sau lumina electrică. Imensitatea lămpilor și a machinelor e-lectrice, mărimea și puterea acestor din urmă, dovedesc progresele cele mari cari s'au făcut de la 1881, adică de la expoi-zițiunea din Paris începe, la executarea industrială a acestor machine și lămpi; ele dovedesc că știința și arta unite au înălțurat pe cele mai mari și mai multe dificultăți practice cari mai există la a-plicațiunile industriale ale electricității.

Școlul pentru care se face o expo-zițiune nu este atâta ca să se anunte o descoperire nouă, cât ca să cunoască lumea ceea-ce există, ceea-ce nu se fă-cuse indetstul la Paris, și ca să dea o-casiune publicului cel mare, precum și omului special, să văză adunate la un loc toate modalitățile unei indus-trii; și cred că nu există un om, cât de special ar fi, care să nu fi găsit in această expozițiune multe lucruri pe cari nu avusesse până acum ocaziune să le văză, sau cel puțin să le văză funcțio-nând in cutare condițiuni speciale.

In ori-ce cas, este un fapt pozitiv că expozițiunea actuală din Viena a avut cel mai mare succes sub toate punc-tele de vedere. Proba cea mai evidentă pentru aceasta este participarea cea mare a tuturor națiunilor și silințele ce își au pus diferitele țări ca să își complec-teze secțiunile lor, chiar târziu după deschiderea expozițiunii, când au fost respitite oare-cari mici induoeli asupra im-portanței și a succesului acestei întreprinderi.

Negreșit că și aci, ca la ori-ce lucru omeneș, sunt imperfecțiunile mai mici sau mai mari, cari însă nu modifică in-tru nimica caracterul general al expo-zițiunii. Aceea întârziere însăși a unora din expozanți de a expune obiectele lor la timp, constituia, cel puțin până la

o vreme, un mare inconvenient; ne-gligența expozanților de a pune d'asu-pra obiectelor lor anunțuri explicative și instructive pentru publicul doritor de a se instrui, era asemenea un defect simțit de mulți; câte o lămpă se stingea, câte un experiment nu eșia bine, câte un organ al vre-unei machine se deteriora și alte asemenea. Toate a-cestea însă dispar pe lângă colosul ex-pozițiunii. Prin compensațiune, o dis-tribuțiune rațională a obiectelor expu-se și un catalog sistematic, precum nu a mai fost la alte expozițiuni, face stu-diul expozițiunii foarte comod și profi-tabil visitorului care se interesează pentru a cunoaște progresele științei și a artei electrice.

Localul expozițiunii, unic până astăzi in toată lumea, contribuie într'un grad foarte mare la succesul ei. Partea cen-trală a edificiului formează rotunda cu-noscută de la expozițiunea universală din anul 1873, cu o suprafață de 12,900 me-tri pătrați; și aceasta se adăogă cele pa-tru puncturi cardinale, cu o suprafață de 3,750 metri pătrați; trei galerii despre apus, nord și răsărit, cu o suprafață de 6,750 metri pătrați; in total o suprafață de 30,000 metri pătrați. Dimensiunile in înălțime sunt și mai imponente; la înăl-țime de 34 metri se află întâia galerie a rotondei, in jurul căreia sunt dispuse vre-o 100 lămpi cu arc voltaic de o pu-tere luminoasă fie-care de peste 1,000 lu-minări normale; la o înălțime de 58 me-tri se află a doua galerie, mai mică de cât întâia și aci atarnă 30 lămpi cu arc, fie-care de o putere luminoasă de ver-o 3,000 lumânări normale; la înălțime de 66 metri se află a treia galerie cu 10 lămpi de o putere luminoasă și mai mare. Totul formează un spațiu închis de ver-o 400,000 metri cubici. La luminatul a-cestui spațiu imens servesc nu numai lămpile menționate, cari se află la înăl-țimi colosale, dar încă o mulțime de lămpi cu arc, atarnate mai jos, distribu-ite in toate părțile localului, și de o pu-tere luminoasă de la 800 până la 2000 lumânări. La acestea trebuie să adăogăm încă mai multe lămpi americane și alte-le, distribuite afară, la portale, d'asupra inveltoarelor etc., mai multe din ele având o putere luminoasă de câte 10,000 lumânări; o lămpă Piette-Krizik din Pilsen, pusă d'asupra turnului celui mai înalt al edificiului, cu o putere de 30,000 lumânări, și in fine o lămpă gigantică in ga-leria machinelor, secțiunea germană, con-strucțiunea Schucker din Nurenberg, de o putere de 150,000 lumânări. Aceste din urmă două lămpi nu au fost puse de cât in ultimele zile ale lui Septembrie. Apoi vin miile de lămpi de incandescență cu o putere luminoasă de 10 până la 30 lu-minări fie-care. Numărul total al lămpilor cu arc voltaic se socotește ca de 400 cu o putere luminoasă de ver-o 560,000 lumânări. Numărul lămpilor de incandescență in activitate se urcă peste 4,000, cu o putere aproape de 100,000 lumânări. Ast-fel avem in total o lumină de peste 650,000 lumânări, sau de 800,000 lum-inări, ținând seamă și de cele două lămpi gigantice, cari însă nu funcționează con-tinuu.

(Va urma).

ȘTIRI MARUNTE

Comisiunea internațională pentru apė-rarea cablului sub-marin, și-a redeschis ședințele sale in Paris.

Santinelă de la Turnul de iarbă de pușcă din Strassburg (Elsața) s'a găsit intr'una din diminețile din urmă mu-tilate infricșat. — Trupul soldatului spurta 17 rani de cuțite. — Până acum va fi mu-rit. — De vreme ce in aceeași noapte fu jafuită farmacia unui Neamț și primul ei asistent omorît, se crede că făptuitorii au fost aceiași și ntr'un cas și intraltul.

Primim din partea d-lui Desliu ur-mătorul articol, căruia cu plăcere 'i dăm loc.

Ne mirăm, cum guvernul nu 'și a-proprie bărbăți laborioși și cu fruma-să reputație in țară ca d. Desliu, mai cu seamă că are partea cea mai mare la starea actuală de lucruri. Cari sunt tinerii cari au lucrat proiecte de legi ca d. Desliu? Felicităm pe bătrânul fost senator de impasibilitatea sa; d-sa va continua a lucra pentru țară, căci așa este deprins :)

D-le director,

„D-voastră, care ați bine-voit să-mi publicați in jurnalul ce dirigați de la 9, 10 și 11 Iunie anul curent, Proiectul de Lege Electoral, lucrat de mine in sensul dorințelor tuturor partidelor și grupurilor politice din țară. Permiteți acum, a vė ruga să-mi faceți loc in stimabilul ziar, ca să arăt comisiunii Senatului și Came-rii in cercetarea cărora a trecut proiectul elaborat de sub-comisiune, câte-va obser-vațiuni ce au de scop a îndrepta multe eroruri și chiar violări de principii, care cu drept cuvânt ar provoca tipătul țării.

Ma! întâi multumesc sub-comisiunii Camerilor, că s'a condus in mare parte

) Nota autorului.

dė proiectul meu, primind in principiu cenzul coleg. I și II, ast-fel cum l'am propus eu in art. 2 din proiect, adică, de la 1,000 lei in sus coleg. I, și de la 1.000 lei in jos coleg. II, venit fonciar rural; plus că a admis 3 colegii in fie-care district pentru amėdouă Corpurile; plus că fie-care colegiu votează separat; multumesc și comisiunii Senatului care a admis votarea cu bile propusă tot de mine prin art. 25. din proiect. Mė simț satisfăcut și de astă-dată, d-le director, că 'mi-am indeplinit datoria către țară, indi-cându'i acele idei și garanții practice și care de sigur găsesc aprobarea oamenilor o-nești și sinceri, și chiar sper a opozițiunii, care găsesc că a făcut rău de sa retras, odată ce guvernul persista să se revizu-iască și legea electorală. — Să venim acum asupra erorurilor și violarilor de principii.

I-a Observație este, că supt comisiu-nea, pe când colegiul I 'o ia garantat in principiu existența sa pe cenzul de 1000 lei in sus venit, vine indirect al-teriu ficsându'i un număr de 200 alegė-torii pentru a alege pe senator ori de-puțat; odată, cifra cenzului stabilită, ni-meni care nu posedă venit de 1000 lei, și nu este in scris in lista colegiului cu acest venit; nu are drept a lua o parte la vot; prin urmare imprumutul de la co-legiul al II, cu alegėtorii mai grėu impu-șuți, casă completeze numărul de 200 alegėtorii; nu are rațiune de a avea loc, fără a nu se viola principiul stabilit de 1000 lei; și fără a nu se sustine ca cu scop indoit sau admis numărul de 200 alegė-torii; și apoi de unde pleacă această te-mere când astăzi mulți din țărani posed cu prisos venitul de 1000 lei; in adevėr că art. 70 din Constituțiune face o deroga-ție pentru Senat numai la colegiul II; stabilit numărul de alegėtorii de 100, pentru motiv că nu se găseau nici 25 rurali meară să poseadă venit fonciar in-tre 3000 și 100 galbeni, pe când alegė-torii cu 1000 lei venit fonciar se găseșc in amėdouă colegiurile și peste 200 dacă nu mai mulți.

A doua observație, este; și jurnalul „Românul” și chiar „România Liberă”, a convenit cu mine, ca sinceritatea vo-tului, și adevăratul consimțiment al alegėtorului pentru persoana lui agreată; să figureze ca o dogmă religioasă, in legea electorală. Din acest punct de vedere ple-cand eu, am pus ca regulă generală, in-capacitatea de a vota alegėtorii care nu știu carte, ca nu alesul, ca până acum, să fie produsul unei a treia persoană, care scrie bilete; și prin urmare o minciună; măsura, nu numai justă dar și utilă pentru ca să pune emulațiunea între cei lipsiți de carte; dar aceasta nu va să zică că cu ori-ce preț, fie cât de imoral, să se viole-ze marea principiu pe când alesul tre-bue să fie curat expresiunea sinceră a alegėtorului. Nu se poate acorda princi-piu de a vota aceia ce nu știu carte, prin delegațiune; căci din două una : sau cu-noștința de carte întregeste capacitatea alegėtorului, sau nu. In cea d'ântăi ipo-potesă, alesul de catre cei cu cunoștința de carte, va fi alesul lor adevărat, in cea de adoua ipotesă, neștiitorii de carte că-roro li sar permite a vota prin delega-țiune; Vor reuși ei scoate pe depu-țatul agreat de dinși?, neapărat că nu, căci alegėtorul neștiind carte, nu votează pe delegatul său care este expresiunea voinții celui ce a scris bilețul alegėtoru-lui, și prin urmare delegatul reprezintă altă idee de cât a mandantului său și re-presentantul pe care el vor alege ei, nu poate fi agreatul mandanților săi; și vine întreabarea acum : Oare legiuitorul care se preocupă de sincerul vot al alegėtorilor care știu carte, acestul legiuitor zicem : 'I este permis să altereze principiiu bu-nei credințe, făcėnd ca delegații care pre-sintă fraudă in alegeri, să hotărască prin mulțimea lor de soarta colegiului?

Pe urmă principiul secretului votului adoptat de legiuitor, este o parodie, de oare-ce alegėtorii care nu știu carte sunt siliți să pue o a treia persoană d'a scrie bilețul, așa ca intențiunile lor sunt cu-noscute chiar in momentul in care 'i spune numele delegatului ce 'i voegte. Aci mare mi-ău fost mirarea și a trebuit să 'mi fie, când jurnalul Românul in Au-gust publicase Legea Electorală a Italiei in care nu este admis a vota cel ce nu știe carte, nici direct nici indirect prin delegațiune. Dacă este serios că dorim să luăm garanții pentru sinceritatea voturi-lor, secretul vtdului și adevăratul con-simțiment al alegėtorilor știitorii de carte înțeleg, ast-fel, d-le director, mai corect găsesc, să se octroize o lege prin care de-putații și senatorii să se numiască cu decret regal, căci tot o să 'i nemerească mai bine avėnd rușine de Rege de cât alegėndu-se prin specularea acestor mari principii.

Aceste observări de-o-cam-dată. Primiți d. Director asigurarea inaltei mele con-siderații.

I. Deșliu.

Vechi Deputat și Senator, Avocat.

VARIETAȚI

Confesiunea lui Darwin. — Nicăieri nu găsim confesiunea de credință a marelui Darwin mai bine formulată de cât in ur-mătoarele rânduri din o scrisoare a lui, de cuiind publicată :

„...Ce privește vederile mele, aceasta e o cestiune care nu posedă interes de cât pentru mine. De vreme ce mă între-bați, vė răspund că eu ăm schimb des-șpină. Afară de aceasta, cestiunea dacă un om merită numele de theist atarnă de definiția ce se dă acestui termen. Nici in vremea indoielilor mele celor mai mari n'am fost însă atheist in sensul că a 'și fi negat existența unui D-zeu. Mai mult cred (cu atât mai mult cu cât im-bėtrănesc) nu însă tot-d'a-una, că espie-sia de agnostic este cea care se potrivește mai mult cu starea sufletului meu. — Al d-tale, Ch. Darwin.”

Serviciul telegrafic al „Romăniei Libere”

30 Octombrie.—9 ore dimineața.

Viena, 29 Octombrie.

In cursul discuțiunii bugetului minis-terului afacerilor străine de către comi-tetul delegațiunii austriace, comete Kal-noky, răspunzėnd unei cestiuni asupra situației politice a Europei, confirmă din nou că relațiunile Austro-Ungariet cu toate Puterile, mari și mici, sunt cu to-tul amicale. Ministrul adaugă, că ține a repeta aceasta, fiind-că declarațiile sale de Vineri au fost interpretate de unii ca ca cum ele aveau o țintă dirijată contra Rusiei. Ast-fel n'a fost sensul cuvintelor sale. El a constatat că relațiunile Austro-Ungariet cu Rusia sunt cu totul nor-male, ceea-ce n'ar fi putut zice dacă acele relațiuni nu erau in același timp amica-le. Trebuința pomei domnește in Rusia nu mai puțin de cât in Austria și tot atât de bine in cercurile guvernamentale ca printre populațiunea Rusească. Raportu-rile celor două guverne in toate cestiu-nile au un caracter d'a delicateță amica-lă. Comete Kalnoky vede in aceste rela-țiuni chiar garanție justificand convicțiu-ne ce are că pacea e asigurată pe lung timp.

Relațiunile cu toate cele alte Puteri sunt cu totul satisfăcătoare.

In privința Germaniei ministrul Aus-triac probează că relațiunile cu acest im-periu sunt cu totul asigurate, fiind-că nu numai se bazează pe o înțelegere fără restricțiune a amėdouă cabinetelor, dar asemenea fiind-că sunt conforme senti-mentelor ambelor popoare. Aceste rela-țiuni fericite, a căror tendință conser-vatrice e cunoscută și apreciată, for-mează prin urmare cel mai bun sprijin pentru aspirațiunile politice a amėdouă imperiurilor, cari sunt exclusiv indreptate către menținerea păcii.

Viena, 27 Octombrie.

Comitetul delegațiunii austriace a vo-tat bugetul ministerului afacerilor străine după proiectul guvernului.

Berlin, 29 Octombrie.

„Gazeta Germaniei de Nord” scrie in privința declarațiunilor făcute Vineri de comete Kalnoky : „In dorința d'a men-ține pacea se întâlnesc interesele mate-riale a le popoarelor civilizate și silințele oamenilor de Stat. Recunoscėnd că de-clarațiunile Primului ministru Austriac respund pe deplin la trebuințele gene-rale ale păcii, convicțiunea noastră se întregeste că aceste declarațiuni vor con-tribui într'un mod favorabil a lămuri si-tuația politica a Europei.”

Paris, 29 Octombrie.

Camera Deputațiilor. — D. Granet a de-pus interpelarea sa asupra politicii gu-vernului; discuția s'a fixat pe mâine, Marți.

Alexandria, 29 Octombrie.

In ziua de 28, au fost 6 morți de cho-leră la Alexandria.

O depeșe din Djeddah anunță că cholera a isbucnit la Meca.

(Havas).

Primăria Comunei București

PUBLICAȚIE

Primăria până la construirea întregii rețele de conducte pentru alimentarea ge-nerală a Orașului cu apă, dă acum in întreprindere construirea unei conducte in fontă (tuci) pe lungimea de 2,300 me-tri și cu diametrul interior de 0.50 de la podul Cotroceni, până la mașina hidrau-lică din strada Mihai-Vodă împreună cu diferite piese accesorii specificate in con-dițiunile de adjudecare.

Ofertele se vor presenta in scris, sigi-late, și purtând pe plic inscripția: Ofertă pentru conducte de apă de la Cotroceni pană la Mihai-Vodă” ele se vor adresa Primăriei Orașului București și vor fi pri-mite până cel mai târziu in ziua de trei Decembrie anul curent 1883, ora unu post meridiane.

Forma ofertei.

Sub-semnatul mă declar gata a lua in întreprindere executarea conductei de fontă in diametrul interior de cinci-zece cen-timetri care urmează a se construi pe splai-ul stâng al Dâmboviței rectificată cu pre-ț de lei..... pe metru curent de con-ductă azeată, in care preț intră furnitu-rile și întreaga lucrare, necesarie conform condițiunilor de cari am luat cunoștința. Mė angagez a face această lucrare și a preda conducta gata in stare de a func-tiona, până la..... 1884.

Tuburile vor avea pereții in grosime

de.... milimetri minimum și vor fi fabri-cate in uzina.... de la....

Condițiuni pentru a fi admis la licitație.

Art. 1. — Subcomisiunea va fi făcuta după formularul de mai sus; submisi-o-narul va ingriji de a insemna in litere; prețul pe metru corent, termenul pentru săvârșirea lucrării și grosimea pereților tu-burilor arătând uzina in care acestea se vor fabrica.

Art. 2. — Submisionarul va fi dator se prezinte Primăriei, cel puțin cu cinci zile mai inaintea zilei ficsate pentru licitație, certificate probând că el a mai făcut ase-menea furnituri și executat lucrări de această natură precum și că este in stare de a se însărcina cu executarea acestei conducte.

Art. 3. Certificatele se vor depune la primărie, care va decide asupra valoarei lor.

Art. 4. Submisionarul va fi dator să insoțească oferta sa de recipisa Casei de Depuneri și Consemnații din București probând că a vėrsat suma de lei 10,000 ca garanție provizorie.

Art. 5. — Persoanele cari vor voi a se însărcina cu executarea lucrărilor sus ar-ătate, sunt rugate a se presenta la o-pelul Comunal in ziua supra indicată de trei Decembre 1883 la ora unu post-me-ridiane.

Art. 6. Detaiurile acestor lucrări se pot vedea de domnii amatorii in toate zilele de lucru in birourile Serviciului Hydraul-ic extra-ordinar al Primăriei.

p. Primar N. MANOLESCU

No. 820

30 Septembrie, 1883

Societatea Belgieană de Exportațiune

JULES VAN DER LAAT & Co.

De oare ce d-nii Jos. Hauser & Loewenthal din ziua de 7 Octobre au inceat de a ne reprezinta atât in România cât și in Bulgaria, aducem la cunoștința clienților noștri că pentru ori ce afaceri, remiteri de polițe acceptate și plăți să se adreseze către Sucursala noastră s-tabilă in București strada Smărdan No. 15, cassa St. Ioannide.

Jules Van der Laat & Co.

SOHIMBARE DE DOMICILIU

D^{nu} WILH. SALTER
DE LA FACULTATEA DIN VIENA

Spezial; BOALE DE FEMEII
ȘI SYPHILIS

S'a mutat Strada Pescaria-Veche Nr. 8
vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor)
Consultațiunil dela 8—9 a. m. și 3—5 p. m.

VIN NEGRU
de Ovețița și Golu-Drancea

Vechiu de 4 ani, calitate superioară tuturor
altor vinuri. — 15 fr. vadra — și

ALB DE DRAGASIANI
din recolta anului 1879.—15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Lipscani, 18.

SOHIMB ȘI COMISION

MICHAIL BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis,

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 18 Octombrie 1883, ora 12

EFEOTBLE	Camp.	Vănd.
6% Oblig. de Stat convertite.	99 1/2	100
9% Căilor ferate Rom.	103 1/2	103 1/2
5% Renta Amortisabilă.	92	92 1/2
5% Renta Română.	91 1/2	92
Obl. de Pensie [800 L] Dob. 10 fr.	232	236
7% Scrișuri fonciare rurale.	103	103 1/2
5% " " urbane.	91 1/2	92 1/2
7% " " urbane.	102 1/2	103
6% " " urbane.	98 1/2	99
5% Impr. Municipal București.	88	88 1/2
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.).	83 1/2	84 1/2
Act. Bancă Nat. a Romăniei.	1345	1350
Acțiuni Dacia-România	440	445
" ale soc. de cred. mobil.	204	206
" ale soc. de cred. construcții.	240	245
Obligațiuni esite la sort și C.	99 1/2	aur
Acțiuni soc. Naționale.	2 7/8	2 7/5
Aur contra Argint și B. Banca.	2 1/2	2 1/2
Rubla hărtie	2 5/8	2 5/5
Florin	2 1/2	2 1/2
Lose otomane.	45	55

OURSUL DIN VIENA

29 Octombrie

Napoleonul.	9 5/4
Ducatul.	5 7/0
Lose Otomane.	22 30
Rubla hărtie.	116 35

OURSUL DIN BERLIN

29 Octombrie

Oppenheim	108 20
Rubla hărtie.	198 10
Oblig. noui 6%.	102 90
Renta Amort 5%.	99 10

OURSUL DIN PARIS

29 Octombrie

Renta Română.	90 50
Lose Otomane.	46

SOHIMBUL

18 Octombrie;

Paris (3 luni).	99 25
" la vedere.	100 5
Londra (3 luni).	25 10
" la vedere.	25 28
Berlin (3 luni).	122 55
" la vedere.	123 80
Viena la vedere.	212

Adrese pentru telegrame MICHAIL BENZAL.

